

GULYÁS LÁSZLÓ – MIKLÓS PÉTER

GONDOLATOK AZ ÚJRAGONDOLT NEGYEDSZÁZAD
TÖRTÉNELEM MŰHELYRŐL

Az *Újragondolt negyedszázad* konferenciasorozat mintegy másfél évtizedes múltat tekint vissza. 2007 őszén Zakar Péter történész, Haág Zalán politológus, Rózsavölgyi József vállalkozó és Miklós Péter történész határozta el, hogy a következő esztendőben – Horthy Miklós születésének száznegyvenedik évfordulójához kapcsolódóan – konferenciát szervez Szegeden.

A *Politika és társadalom a Horthy-korszakban* címmel 2008. június 28-án tartott tudományos tanácskozáson számos előadó vett részt. A konferenciához kapcsolódóan Szanka József szegedi hadtörténelmi magángyűjtő kollekciónak kiállítás is nyílt az Újszegedi Rendezvényházban. A nagyszabású eseményt követően *Újragondolt negyedszázad. Tanulmányok a Horthy-korszakról* címmel szerkesztett közel négyszáz oldalas könyvet Miklós Péter. A kötet a szegedi Belvedere Meridionale Kiadó gondozásában jelent meg és mintegy harminc szerző – valamennyien a korszak alapos ismerői és jeles kutatói – írásait tartalmazta. Akkor még egyetlen konferencia és egyetlen kötet létrehozásáról volt szó.

Néhány év múlva azonban Gulyás László történész, az Egyesület Közép-Európa Kutatására nevű civilszervezet vezetője és a *Közép-európai Közlemények* című folyóirat főszerkesztője – aki akkoriban a Horthy-korszak diplomáciatörténetét földolgozó monográfiásorozatának első köteteit írta – fölvetette, hogy egyesülete és folyóirata keretei között éves rendszerességgel kerüljön megrendezésre az *Újragondolt negyedszázad* konferencia. A javaslatot tett követte: 2012-től újabb nyolc konferencia – évente egy-egy – került megrendezésre, illetve Miklós Péter vezetésével és szakmai irányításával 2013-ban önálló tematikus rovat is indult a *Közép-Európai Közlemények* keretei között.

Az *Újragondolt negyedszázad* konferenciafolyama és az így megszülető történelmi műhely az ókori római történetíró, Tacitus „sine ira et studio” alapelve jegyében dolgozza föl a Horthy-korszakot különböző témakörök mentén:

így a külpolitika, a belpolitika, a közigazgatás és az állam története mellett az oktatás-, az egyház-, a művelődéspolitikai, valamint a hadtörténet momentumai is tárgyalásra kerülnek mind a konferencia-előadásokon, mind a tudományos publikációkban.

A Gulyás László és Miklós Péter szervezésében megrendezett konferenciasorozatot tudományos és szellemi nyitottság jellemzi. Ezt támasztja alá egyrészt az előadók széles köre, hiszen a pályakezdő szakemberektől az akadémiai doktorátussal rendelkező tudósokig, a doktoranduszoktól a professzorokig sokan vettek részt azokon a korszak kutatói közül. Másrészt a nagyszámú szakmai partnerintézmény. Az előadók egy része felsőoktatási intézményekből (például Szegedi Tudományegyetem, Debreceni Egyetem, Pécsi Tudományegyetem, Kaposvári Egyetem, Soproni Egyetem, Kodolányi János Egyetem, Nemzeti Közszerológiai Egyetem, Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Károli Gáspár Református Egyetem) érkezik. Az előadók másik jelentős csoportja kutatóintézetek és közgyűjtemények – úgymint a Honvédelmi Minisztérium Hadtörténeti Intézet és Múzeum, a szegedi Móra Ferenc Múzeum, a hódmezővásárhelyi Tornyai János Múzeum, MTA BTK TTI (illetve ennek utódja az ELKH BTK TTI), VERITAS Történetkutató Intézet és Levéltár, Magyarországi Kutató Intézet és az hódmezővásárhelyi Emlékpont – tudományos munkatársaiból áll. Az egyesület nevéhez méltóan határainkon kívülről is érkeznek előadók: például a cseh fővárosban működő Prague University of Economics and Business-ről, vagy a kolozsvári Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetemről.

Különösen fontos kiemelni, hogy az előadók egy része doktoranduszhallgatóként csatlakozott az *Újragondolt negyedszázad* kutatói közösségéhez, napjainkban pedig már habilitált egyetemi oktatók/kutatók.

A történészműhelyünkben folyó munka legújabb eredménye, hogy a tavalyi évben megjelentettük a *Kézikönyvek a Horthy-korszak tanulmányozásához* elnevezésű sorozatunk első kötetét, a *111 életrajz a külpolitika történetéhez (1919–1944)* című kézikönyvünket. Ebben a kiadványban harmincnégy kollégánk dolgozta föl szócikkben a Horthy-korszak külpolitikáját befolyásoló személyek életútját. Úgy gondoljuk, hogy ez jelentős hozzájárulás – a tudás társadalmisítása révén – a Horthy-korszak oktatásához a köznevelés színterein éppúgy, mint a felsőoktatásban.

Az *Újragondolt negyedszázad* konferenciasorozatnak és a hozzá kapcsolódó publikációs tevékenységnek a célkitűzése a továbbiakban is az, hogy értékőrző és értékteremtő kutatásoknak biztosítson szakmai fórumot. Olyan kutatásoknak, amelyek kritikai látásmóddal, politikai és ideológiai elfogultság nélkül, a történeti források tiszteletben tartásával közelítenek Magyarország két világháború közötti történetéhez.

A tudományos rendezvénysorozat szervezőinek szándéka ezen értékteremtő történetész műhely további működtetése – az értékőrző történeti szemléletmód jegyében.

A konferenciasorozat szervezői és kiadványok szerkesztői:

Prof. Dr. habil. Gulyás László PhD PhD

egyetemi tanár, Szegedi Tudományegyetem;
tudományos tanácsadó, Magyarságkutató Intézet

Dr. habil. Miklós Péter PhD

címzetes egyetemi tanár, Kodolányi János Egyetem;
szakmai tanácsadó, Tornyai János Múzeum